

СТАНОВИЩЕ

От професор д-р на ик. н. Лилия Вълчева Каракашева,
Хон.професор в катедра Международни икономически отношения и бизнес към факултет
Международна икономика и политика на УНСС по МИО и международен бизнес,
профессионалено направление 3.8.Икономика за участие в конкурс за академична длъжност
доцент в профессионалено направление 3.8.Икономика (международн търговия) с кандидат
доцент гл.ас. д-р Едуард Василев Маринов

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов Български Университет

Представените документи по конкурса показват пълно съответствие с минималните национални изисквания, както и с изискванията на Нов Български Университет (НБУ). Обобщената справка говори за покритие на изискванията по всички показатели при конкурс за доцент, като при групи Г, Д и И налице е превишение на изискваните количествени показатели. Внимание заслужава факта, че превищението е при съществени публикации на кандидата по конкурса – главно студии, статии и научни доклади.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

Кандидатът по конкурса е приложил внушителен списък с публикации: 4 монографии, 6 участия с отделни глави в колективни публикации, 36 студии и статии, 43 доклади на национални и международни форуми, 5 учебника и учебни помагала (от които 2 в съавторство), 5 приложни изследвания (едно от тях в съавторство). Един опит да изведем основните постижения на гл.ас. д-р Е.Маринов в резултат на цялостната му научноизследователска дейност, безспорно обуславя приоритетно внимание към представената монография под заглавие „Възможности и перспективи пред външнотърговските отношения на България с държавите от Субсахарска Африка” (2017 г., ИК на УНСС). Монографията е представена в 4 основни части, като последните три са посветени на отношенията България – Субсахарска Африка. Първата част на монографията по своята същност е въвеждаща, като представя институционалната

структурата на икономическите отношения на субсахарска Африка с ЕС, с диференцирано внимание към България. Много добро впечатление правят следните основни моменти:

- монографията е резултат на изключително задълбочен труд по набирането, анализирането и оценяването на богата информация, налична в твърде разпръснат вид с явни непълноти по отделните изследвани проблеми, както и във времеви аспект. Авторът е постигнал много добре синтезиран и структуриран труд, несъмнено твърде полезен за представителите на бизнеса;
- безспорно държавите от региона на Субсахарска Африка не представляват доказан приоритет за българските предприятия в сферата на международния бизнес. Авторът на монографията много добре е направил съпоставка на географската насоченост на постигнатото и възможното в развитието на външнотърговските отношения на България в този регион на света и на тази основа е показал неизползвани, но обещаващи перспективи за подобно развитие, още повече като се има предвид, че България притежава минал положителен опит в тази насока;
- в контекста на развитието на глобалната икономика с вече познати и очаквани проблеми и трудности в перспектива и принадлежността на страната ни към ЕС развитието на тезата, че българските предприятия могат да развият и обогатят външноикономическите си отношения с нови пазари, особено в границите на богатия африкански континент, са смел опит от страна на автора да докаже и обоснове значението на излизането от традиционните рамки на географската структура на българската външна търговия;
- справедливо е да отбележим, че посочените и редица други положителни резултати от монографичното изследване на гл.ас. д-р Е.Маринов почиват и на други изследвания, посветени на отделни аспекти на третираните проблеми: Marinov, E. 2015. International Trade of African Regional Economic Communities. LAP Lambert Academic Publishing, Saarbruecken. 105 р., Маринов, Е. 2015. Външнотърговски отношения между Европейския съюз и регионалните икономически общности в Африка. София, Институт за икономически изследвания при БАН. 174 с., Маринов, Е. 2015. Регионална икономическа интеграция в Африка. Варна. 213 с. Освен това над 15 студии и статии от публикациите на кандидата по конкурса са посветени на един или друг аспект на икономиката и външноикономическата политика и практика на африканските страни с

център върху субсахарска Африка и българските икономически интереси. Това говори за упорит труд и висок интерес на кандидата по конкурса към въпросната проблематика и наличието на безспорна специализация в дадената област.

В списъка с представените за участие в конкурса публикации особено място заемат студиите и статиите, които са посветени и на други проблеми, свързани или не с доминиращата тематична насоченост на изследователската дейност на кандидата. Преобладаващата част са публикувани в реферирани и рецензиирани национални и международни източници. Те забележимо надхвърлят минималните изисквания за участие в конкурса за доцент. По своето съдържание повечето от въпросните публикации са концентрирани върху развитието на африканския континент, опитите за интеграция на регионално равнище, българските външноикономически интереси и др. Редица публикации са в съавторство но самостоятелните студии и статии преобладават. Голям брой от тях са публикувани и на английски език, или предполагат благоприятната възможност авторът да бъде припознат и в международната научна общност.

Когато правим, макар и много кратка оценка на цялостната изследователска работа на кандидата по конкурса, задължително следва да обърнем внимание на богатството от участия с доклади на национални и международни инициативи – конференции, семинари и др. Картината няма да бъде пълна ако не подчертаем високата активност на гл.ас. д-р Е.Маринов в тази насока – интерес представлява една изявена характеристика на тези участия, а именно – те са посветени на значими аспекти на съвременните международни икономически отношения. Тематиката в тези 43 доклади на различни форуми не винаги се свежда изрично до България, но тя винаги води пряко или косвено до нашите външноикономически интереси в аспект членство в ЕС, възможности за разширяване на спектъра на външноикономическата ни дейност, основни предимства и рискове за българските компании в посочените направления. Приносът на автора се изразява и в третирането на отделни специфични аспекти на избраните обекти за изследване, което говори и за способност за задълбочен анализ и конкретност в изводите по актуални и значими въпроси на нашето икономическо и политическо съвремие. Тази констатация се обосновава и от сравнително големия брой цитирания – повече от 20, на публикации на кандидата в конкурса от наши и чужди автори.

III. Учебна и преподавателска дейност

Е.Маринов отговаря и на изискванията за опит в учебно-преподавателската дейност. Съгласно приложените документи в НБУ той има аудиторна заетост на академична длъжност в периода 1.03.2018 г. до 03.10.2019 г. Преди този период обаче налице е и продължителен стаж като хоноруван асистент към катедра Международна икономика във ВСУ „Черниоризец Храбър“. Имам лични впечатления от този период, тъй като в качеството си на хон. асистент е водил семинарни занятия и по мои лекционни курсове. Това ми позволява и да дам собствена оценка за неговата учебна дейност, макар и все още не като лектор, а като водещ семинарни занятия. Тази оценка е високо положителна, подкрепена и от мненията на мои студенти, отбелязващи убедено високо равнище на знания, умения, интелигентност и ерудиция на гл.ас. д-р Е.Маринов. В тази насока тук е мястото да отбележа и други факти: в представените публикации намираме и добри учебници и учебни помагала, с колективно и самостоятелно участие; от справката за отговор на минималните изисквания за участие в конкурса става ясно, че гл.ас. д-р Е.Маринов изнася лекции и на чужд език, а от името на НБУ участва и като лектор по покана на други ВУЗ, обществени организации и институции; ще отбележа и нещо твърде съществено за изграждането му като изследовател и преподавател – Е.Маринов защити една много добра дисертация. Като рецензент на дисертационния труд е необходимо да отбележа това не само защото влиза в минималните изисквания на конкурса за доцент, а като добра обосновка на трудолюбието, възможностите за изследователска и преподавателска дейност на кандидата, знания, умения и академична дисциплина при изпълнение на поставените му задачи.

IV. Административна и обществена дейност

Трудно ми е да коментирам административната и обществена дейност на кандидата по конкурса, защото нямам конкретни лични наблюдения, но ако съдим по някои от представените факти и информация, участието му в обществени мероприятия в широк план показва редица положителни резултати. В този смисъл бих могла да отбележа водените публични лекции вън от територията на НБУ по покана на престижни национални и международни организации, редицата преводи от български на английски и от английски на български език, което обогатява информационната основа на научни и

приложни изследвания, прякото участие в семинари и конференции, както и в самото им организиране и др.

V. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Запознаването с цялостната дейност на гл.ас. д-р Е.Маринов и най-вече с приложените публикации позволява добре обоснована положителна картина на неговата характеристика в качеството му на кандидат за доцент в НБУ. На тази основа съществуват предпоставки за някои препоръки за бъдещата му работа като изследовател и преподавател. Преобладаващите анализи на външнотърговските отношения на България с африканските страни биха могли много добре да се развият по-нататък с анализ и оценка и на други форми на външноикономическо сътрудничество, в които български предприятия имат сравнително богат опит. Заедно с това би могло да се обърне по-голямо внимание на конкретни трудности и проблеми пред България по пътя на развитието на външноикономическата дейност на страната ни с държавите вън от ЕС.

VI. Заключение

Посочените положителни резултати от изследователската и преподавателска дейност на гл.ас. д-р Едуард Василев Маринов ми дават достатъчно основание за обща и висока положителна оценка на научния му потенциал и възможности като кандидат по конкурс за заемане на академичната длъжност доцент към НБУ. Това ми позволява убедено да гласувам положително препоръка към АС на НБУ за присъждане на гл.ас. д-р Едуард Василев Маринов на академична длъжност доцент в професионално направление 3.8.Икономика (международн търговия)

Дата: 27.02.2020 г.

София

Подпис;

проф.д-р ик.н. Л.Каракашева